

И ПОКРАЈ СИЛНИТЕ НАЈАВИ ОД ВЛАСТА И ГОДИНАВА РЕКОЛТАТА ЌЕ ЗАВРШИ НА НИВИТЕ

НА ТРПЕЗА СУПЕР, НО ДА ГИ ПРОИЗВЕДЕШ И НАПЛАТИШ, МАКА ГОЛЕМА

Пишува:
Арсен КОЛЕВСКИ

ПРАЗНИТЕ ВЕТУВ ЗЕМЈОДЕЛСКАТА

Како ретко досега годинава земјоделците-производители од речиси сите култури се единствени во незадоволството од државните органи. А причините се познати - нема купувач за најевтините краставици и домати во Европа. Производителите на жито веќе и да забораваја кога последен пат во целост им бил исплатен родот, на млекари-

те им се "скисели" млекото, тутунарите со блокади на паштата дојдоа до своите тешко заработени пари, а лозарите дури со закана упатена директно до премиерот и со штрајкови пред Владата си ги земаа денарите. И тоа не сите...

При тоа, не вреди човек ниту да се сети што сè им беше ветено на земјоделците, кои како никоја година до-

сега буквално "го обраа бостанот" кога е во прашање откупот на родот, иако им беа ветувани брда и долини. И што е најинтересно, во овој предизборен период партиите на власт како да се вразумија, па во нивните политички програми земјоделците се под "Б", додека наголемо се ветуваат автопатишта, пруги, брани, и, верувале или не, 100 милиони евра за малите

бизниси. И тоа во услови кога се немаше ниту 30 милиони евра, па веднаш на почетокот на годинава да се затвореше прашањето со откупот на ланскиот род.

КРАСТАВИЦИТЕ ВО ЃУБРЕ

Трговците ги откупуваа струмичките краставици по три денари за килограм. Земјо-

делците се разочарани од ниската откупна цена и од малиот интерес на трговците. Никогаш еден килограм не чинел колку една кутија кибрит. Ако сега, на почетокот на сезоната, не ги продадеме по пристојни цени, кога ќе го направиме тоа?, прашуваат земјоделците.

Струмичките градинари неодамна истурија и згмечија повеќе тони краставици на главната улица во селото Бориево. Тие се револтирани

од наглиот пад на откупната цена на краставиците во Струмичко од 20 на 3 денари. Трговците сметаат дека драстичниот пад на цената на почетокот од бербата се должи на хиперпродукцијата и на намалениот извоз. Колку за илустрација, лани во овој период, краставиците во Струмичко се откупуваа по просечна цена од 15 денари за килограм. Градинарите велат дека не паметат изминативе петнаесеттина години овие градинарски производи да

ФАРМЕРИТЕ ОД РЕГИОНОТ СЕ ЗДРУЖИЈА

Федерацијата на фармерите во Македонија неодамна потпиша Декларација за разбирање и соработка со сродните здруженија од Војводина, Босна и Херцеговина, Бугарија и од Албанија. Според претседателот на ФФМ, Ефтим Шаклев, соработката меѓу фармерите од регионот ќе овозможи полесно да се надминат проблемите со сертификацијата на производите. Македонските фармери се релативно задоволни од начинот на кој Владата им помага во решавањето на проблемите.

"Засега соработката со Министерството за земјоделство може да се оцени како успешна. Прифатен беше нашиот предлог да се исплати парична помош од еден денар за секој килограм откупена пченица. Успеавме да издејствуваме и по 30 денари премија за килограм откупен тутун", рече Шаклев.

СУВ ТУТУН ЗА ИСУШЕНИ ЦЕБОВИ

но и откупено млеко и 20 отсто извозни стимулации", посочи Живко Радевски, директор на Битолската млекарница.

Според него, нееднаквите системски мерки пред целосната либерализација навестуваат снабдување на домашниот пазар и на преработувачите со суровина од северниот сосед, а тоа ќе значи целосно уништување на домашниот добиточен фонд.

И жетвата на пченицата ќе почне во услови на крајно неизвесен откуп за производителите и за мелничко-печкарската индустрија, деновиве предупредија членовите на Здружението за земјоделство и прехранбена индустрија во Стопанска комора на Македонија. Тие посочија и дека цената на лебното жито ќе биде диктирана од понудата на Новосадската берза, што е исклучително неповолно, бидејќи Србија обезбедува системска поддршка за своите производи, а во Македонија такви мерки отсустваат.

УВОЗ НА ЖИТО

За волја на вистината, на одговор од државата не се чекаше многу. Но, одговорот не беше таков како што очекуваа земјоделците. Имено, Министерството за финансии распиша меѓународен тендер за увоз на 20.000 тони пченица непосредно пред почетокот на годинашната жетва. Овој потег ги вознемири земјоделците, кои се плашат дека тоа негативно ќе влијае на откупот на домашната пченица.

"Никаде во светот не се случува увоз на пченица да се објавува во екот на жетвата. Ако државата сака да ги наполни резервите, тоа требаше да го направи пред два три месеци за да не влијае на откупот", вели Вељо Тантаров, претседател на Здружението на земјоделците. Тој потсетува дека земјоделците сè уште не ги зеле ниту премиите од еден денар за килограм за ланската пченица, кои треба да им ги даде државата.

Во Министерството за зем-

АЊА ЈА "ОЖНЕАЈА" МАКА

имале толку ниска цена. Во слична ситуација се и производителите на млеко. Тие годинава повторно се соочија со проблемот со вишок.

"Млечната криза допрва ќе се продлабочи, бидејќи во сила стапи Договорот за слободна трговија со Србија, пред сè, поради нерамноправните услови на производство. Србија обезбедува 3 денари премија за литар произведе-

Не вреди повеќе човек ниту да се сети што сè им беше ветено на земјоделците, кои како никоја година досега буквално "го обраа бостанот" кога е во прашање откупот на родот, иако им се ветуваа брда и долини.

Производителите на жито веќе и да заборавајќи кога последен пат во целост им беше исплатен родот, нема купувач за најевтините краставици во Европа, на млекарите им се "скисели" млекото, тутунарите со блокади на патиштата дојдоа до своите тешко заработени пари, а лозарите дури со закана упатена директно до премиерот и штрајкови пред Владата ги земаа денарите. И тоа не сите...

јоделство, водостопанство и шумарство велат дека стравувањата на земјоделците не се оправдани. Оттаму укажуваат дека меѓународниот тендер не значи и увоз, бидејќи на него можат да учествуваат и домашни мелнички претпријатија.

"Тендерот завршува на 14 јули, а набавката на првите количества може да се очекува во август или во септември. Сè зависи од тоа кога ќе заврши тендерската постапка и дали ќе има жалби. Ова практично значи дека на крајот од летото во земјава ќе има доволни количества и домашна пченица која, исто така, може да се понуди на тендерот", објаснува Санде Џамбазовски, заменик-министер во надлежното Министерство.

Во Бирото за стокови резерви, кое го објави тендерот, изјавија дека спроведуваат законска обврска и стандардна процедура за допол-

нување на државните резерви од пченица.

И ТУТУНАРИТЕ "ЧАДАТ"

Очигледна жртва на политичките ветувања се и тутунарите, кои на Македонија редовно ѝ носеа солиден девизен прилив, и тоа како резултат на чист извоз, со кој делумно се пеглаше катастрофално лошиот надворешно трговски биланс. Но, годинава до своите тешко заработени пари тутунарите дојдоа со блокади на речиси сите позначајни патни правци во земјава. И тоа не сите...

"Струмица табак" на прилепските тутунари сè уште не им плати половина од откупениот тутун, и тоа од ланската берба. Неодамна, претставникот на тутунарите, Пеце Димоски, изјави дека кооперантите на "Струмица табак" последен пат виделе па-

АГРОБЕРЗА НА ХАРТИЈА

Колку за илустрација, во Македонија постои институција - ЈП Агроберза, но изгледа функционира само на хартија. И што е особено важно, таа е во Скопје. Решението е да се формира долго најавуваната агроберза во Струмица. Само така големите берзи ќе знаат дека тука има евтино производство. Затоа треба и државата да интервенира со субвенции и со извозни стимулации, велат земјоделците и трговците. Според нив, традиционалните пазари за градинарските производи од Струмичкиот регион, како што се, Србија, Хрватска и Словенија, сега имаат свое производство, а нови пазари нема. Според податоците од Подрачната единица на Министерството за земјоделство, на пример, годинава во Струмичко повеќе од 1.000 хектари се засеани со краставици под пластеници, што е 2,5 пати повеќе отколку лани.

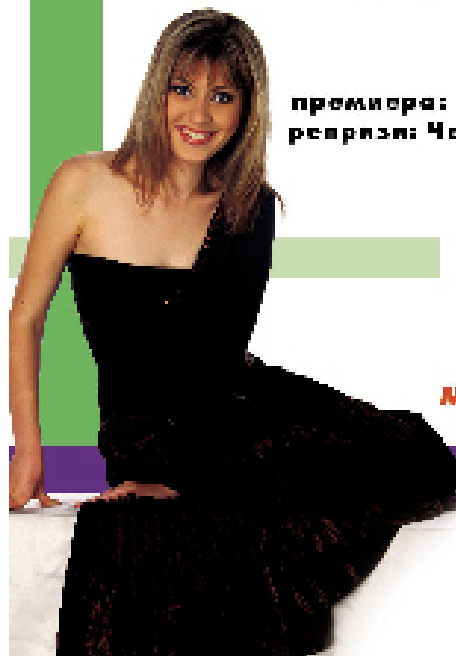
ри на крајот од февруари.

"Комбинатот должи околу 44 отсто од парите. Договорот беше дека тутунот ќе се плаќа за седум дена од откупот. Побаравме помош од власта, но оттаму доаѓаат само ветувања дека ќе извршат притисок. Поминаа којзнае колку рокови, а од парите ниту трага. Струмичкото откупно претпријатие во Прилепско откупи повеќе 1.000 тони тутун во вредност од над два милиона евра", тврди Димоски. Прилеп-

ските тутунари сезонава имаат нова маќа - се намалува бројот на договорите кои ги склучуваат со тутунските комбинати. Тие се разочарани од неисполнетите ветувања за исплата на премија од државата. Воедно, тие предупредуваат дека со тоа се доведуваат во прашање количествата тутун и површините кои годинава треба да бидат засеани. Тутунот им обезбедува егзистенција на околу 10.000 семејства во Прилепско.

ОТВОРЕН КРАЈ СО ХРИСТИНА

премиера: Недела 17.10
репризи: Четврток 22.10
Сабота 13.10

и локалните
телевизии во
МАКЕДОНИЈА
СЦГ и БИХ

